

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Școala doctorală Administrarea Afacerilor

TEZĂ DE DOCTORAT

-REZUMAT-

Prezentată și susținută public de către autor:

Elena RADU

Titlul tezei de doctorat:

MANAGEMENTUL SIGURANȚEI ALIMENTELOR.
APLICAȚII ALE SISTEMULUI HACCP ÎN INDUSTRIA
PROCESĂRII CĂRNII DIN ROMÂNIA

Conducător de doctorat: Prof. Univ. Dr. Dorin-Vicențiu POPESCU

Comisia de susținere a tezei de doctorat:

Prof. univ. dr. Doru-Alexandru PLEȘEA	- Academia de Studii Economice București
Prof. univ. dr. Răzvan Liviu NISTOR	- Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj
Prof. univ. dr. Cătălina-Ioana BONCIU	- Universitatea din București
Prof. univ. dr. Simona-Lelia VOINEA	- Academia de Studii Economice București
Prof. univ. dr. Dorin-Vicențiu POPESCU	- Academia de Studii Economice București

București, 2024

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală Administrarea Afacerilor

REZUMAT

**MANAGEMENTUL SIGURANȚEI ALIMENTELOR.
APLICAȚII ALE SISTEMULUI HACCP ÎN INDUSTRIA
PROCESĂRII CĂRNII DIN ROMÂNIA**

Elena RADU

Conducător de doctorat: Prof. Univ. Dr. Dorin-Vicențiu
POPESCU

București, 2024

CUPRINS

REZUMAT	1
CUPRINS	4
INTRODUCERE	7
CONTEXTUL GENERAL AL TEMEI DE CERCETARE	7
STABILIREA OBIECTIVELOR ȘI A IPOTEZELOR CERCETĂRII.....	10
METODOLOGIA CERCETĂRII	12
NOUȚATEA ȘI RELEVANȚA CERCETĂRII	15
PREZENTAREA STRUCTURII LUCRĂRII.....	15
1. SECURITATEA ALIMENTARĂ GLOBALĂ - PREZENT ȘI PERSPECTIVE	18
1.1. INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA SECURITĂȚII ALIMENTARE	18
1.2. DIFICULTĂȚI ÎN LANȚUL GLOBAL DE APROVIZIONARE	23
1.3. SUSTENABILITATEA ȘI SECURITATEA ALIMENTELOR ÎN LANȚUL GLOBAL DE APROVIZIONARE.....	27
2. MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ	30
2.1. INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA MANAGEMENTULUI CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ	30
2.2. CONTROLUL CALITĂȚII ÎN PRODUCȚIE - PROCESE ȘI PRODUS FINAL.....	31
2.3. CONTROLUL CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ.....	35
2.4. ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ.....	37
2.5. SISTEME DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ .	38
2.6. MANAGEMENTUL CALITĂȚII ALIMENTELOR	45
3. MANAGEMENTUL SIGURANȚEI ALIMENTELOR - PROVOCARE MAJORĂ A INDUSTRIEI ALIMENTARE CONTEMPORANE	51
3.1. INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA SIGURANȚEI ALIMENTARE	51
3.2. DELIMITĂRI CONCEPTUALE PRIVIND SIGURANȚA ALIMENTELOR.....	55
3.2.1. Igiena alimentelor	55
3.2.2. Inocuitatea alimentelor	56
3.2.3. Siguranța alimentelor	57
3.3. FACTORII DE AGRESIUNE ASUPRA SIGURANȚEI PRODUSELOR ALIMENTARE.....	58
3.3.1. Pericole fizice.....	60
3.3.2. Pericole chimice.....	61
3.3.2. Pericole biologice.....	62

3.4.	BUNE PRACTICI ÎN PROCESELE DE FABRICAȚIE ALIMENTARĂ	63
3.5.	SIGURANȚA PRODUSELOR DIN CARNE	64
4.	SISTEMUL HACCP - VECTOR MAJOR PENTRU REALIZAREA SIGURANȚEI ALIMENTELOR	66
4.1.	INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA SISTEMULUI HACCP	66
4.2.	COMPLEXITATEA SISTEMULUI HACCP.....	67
4.2.1.	Originea și evoluția sistemului modern de management al siguranței alimentare: HACCP	67
4.2.2.	Elaborarea unui plan HACCP	69
4.2.3.	Principiile sistemului HACCP	72
4.2.4.	Condiții preliminare pentru aplicarea HACCP	74
4.2.5.	Implementarea Planului HACCP și menținerea acestuia	78
4.2.6.	Beneficiile implementării HACCP.....	82
4.2.7.	Bariere în calea utilizării eficiente a HACCP	83
4.3.	RELAȚIA DINTRE SISTEMUL HACCP ȘI SISTEMELE DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII	86
4.3.1.	Viitorul HACCP	91
4.4.	CONCLUZII PARTEA I.....	93
5.	TENDINȚE GLOBALE ȘI DIRECȚII DE CERCETARE PRIVIND HACCP ȘI SISTEMELE MODERNE DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ	97
5.1.	IMPORTANȚA ȘI RELEVANȚA STUDIULUI BIBLIOMETRIC ÎN CONTEXTUL TEMATICII ABORDATE	97
5.2.	METODOLOGIA CERCETĂRII	106
5.3.	REZULTATELE CERCETĂRII BIBLIOMETRICE	112
5.4.	LIMITĂRI ȘI DIRECȚII VIITOARE DE CERCETARE	135
5.5.	CONCLUZII.....	138
6.	INTROSPECȚIA PIEȚEI CĂRNII LA NIVEL MONDIAL, EUROPEAN ȘI NAȚIONAL	140
6.1.	INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA PIEȚEI CĂRNII	140
6.2.	METODOLOGIA CERCETĂRII	141
6.3.	TENDINȚE PE PLAN MONDIAL	142
6.4.	TENDINȚE PE PLAN EUROPEAN.....	151
6.5.	PARTICULARITĂȚI PRIVIND OFERTA DE CARNE PE PIAȚA ROMÂNEASCĂ	157
6.5.1.	Analiza industriei de procesare a cărnii la nivel național.....	158
6.5.2.	Principalii producători de carne la nivel național.....	162

6.5.3. Concluzii	173
6.6. VIITORUL INDUSTRIEI CĂRNII	174
6.7. COMPORTAMENTUL CONSUMATORULUI DE CARNE	175
7. CERCETAREA DEMATEL A PRINCIPALELOR BARIERE ÎN CALEA ADOPTĂRII CERTIFICĂRII HACCP ÎN INDUSTRIA CĂRNII DIN ROMÂNIA ...	181
7.1. INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA CERCETĂRII DEMATEL ȘI CERTIFICAREA HACCP ÎN INDUSTRIA CĂRNII.....	181
7.2. IDENTIFICAREA BARIERELOR ÎN CALEA ADOPTĂRII CERTIFICĂRII HACCP ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ.....	184
7.3. METODOLOGIA CERCETĂRII DEMATEL	189
7.4. REZULTATELE CERCETĂRII DEMATEL	193
7.4.1. Rezultatele înregistrate la întrebările demografice.....	193
7.4.2. Rezultatele înregistrate la întrebările DEMATEL	199
7.5. CONCLUZII.....	213
CONCLUZII ȘI CONTRIBUȚII PERSONALE	215
CONCLUZII ȘI PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE	215
CONTRIBUȚII TEORETICE ȘI PRACTICE	217
LIMITELE CERCETĂRII	220
DIRECȚII VIITOARE DE CERCETARE	221
BIBLIOGRAFIE	222
ANEXE	248
LISTA FIGURILOR	254
LISTA TABELELOR.....	256

REZUMAT

Lucrarea de doctorat "*Managementul siguranței alimentelor. Aplicații ale sistemului HACCP în industria procesării cărnii din România*" investighează și furnizează soluții în vederea îmbunătățirii managementului siguranței alimentare în industria cărnii din țară, cu accent pe aplicarea sistemului HACCP. Teza structurată în șapte capitole prezintă o abordare interdisciplinară și cuprinzătoare a temei, integrând perspective teoretice și aspecte practice ale aplicării sistemului HACCP în această industrie specifică. **Capitolul 1** analizează problematica securității alimentare, evidențiind indicatorii de disponibilitate, acces și utilizare a alimentelor. **Capitolul 2** prezintă managementul calității în industria alimentară. **Capitolul 3** abordează managementul siguranței alimentelor, provocările majore ale industriei alimentare contemporane și factorii de agresiune asupra siguranței produselor alimentare. **Capitolul 4** analizează sistemul HACCP, prezentând originea, principiile, beneficiile și barierele în implementarea eficientă a acestui sistem. **Capitolul 5** prezintă analiza bibliometrică a HACCP și a sistemelor moderne de management al calității. **Capitolul 6** realizează o introspecție a pieței cărnii la nivel mondial, european și național, subliniind particularitățile ofertei de carne în România și comportamentul consumatorului de carne. **Capitolul 7** include cercetarea DEMATEL privind principalele bariere în adoptarea HACCP în industria cărnii din România.

Cuvinte cheie: managementul calității, siguranța alimentară, industria cărnii, HACCP, DEMATEL, piața cărnii, comportamentul consumatorului de carne.